TAŞOVA
tasova.gen.tr GAZETESİ

YEŞİLIRMAKTA HESÇİLERE GEÇİT YOK

Yazan: Abdullah Faruk Günaydın - 13 Ocak 2011

Yeşilırmak Nehri üzerinde yapılması planlanan HES'ler ve Türkiye'nin diğer yörelerindeki HES projeleri açısından emsal oluşturulacak bir hukuksal sonuç elde edildi. Danıştay, hakkında şimdiye kadar dava açılmamış HES'ler için de içtihat oluşturacak kritik bir karar verdi. Danıştay'ın bu kararıyla, Türkiye'de hakkında şimdiye kadar dava açılmamış olan yüzlerce HES aleyhine artık dava açılabilecek.

Amasya ve Tokat'ın ilçelerinde iki yıldan beri HES'lere karşı mücadele yürüten Yeşilırmak Çevre Platformu'nun çalışmaları sonucunda Taşova'ya bağlı Umutlu Köyü'nde yapılmak istenen "Umutlu HES Projesi" hakkında Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından 2007 yılında verilen "ÇED Gerekli Değildir Kararı" aleyhine 2009 yılında dava açılmıştı. Taşova Ziraat Odası, Umutlu Köyü Muhtarlığı, Gemibükü Köyü Muhtarlığı, Çılkıdır Köyü Muhtarlığı, Çılkıdır Köyü Sulama Kooperatifi ve yüze yakın yörede yaşayan köylü tarafından açılan davada, Samsun 2.İdare Mahkemesi, Belediye Başkanlığı ve Kaymakamlık tarafından "ÇED Gerekli Değildir Kararı" nın anons edildiği ve duyurulduğu, aynı şekilde HES projesinin bulunduğu Umutlu Köyü Muhtarlığı tarafından da kararın köyüm ilan panosunda duyurulduğu gerekçesiyle 60 günlük idari dava açma süresinin geçtiği değerlendirmesini yaparak davayı süre yönünden ret etmişti. Temyiz başvurusu üzerine Samsun 2.İdare Mahkemesi'nin bu kararı, Danıştay tarafından bozuldu.

DANIŞTAY KARARINDA; 7201 sayılı Tebligat Kanunu'na göre davacı yöre yurttaşlarına ÇED Gerekli Değildir Kararı ile ilgili bir tebligat yapılmadığından DAVA AÇMA SÜRESİNİN HES PROJESİNDEN YURTTAŞLARIN HABERDAR OLMASIYLA BAŞLADIĞI kabul edildi.

YEŞİLIRMAK ÇEVRE PLATFORMU tarafından bu karardan sonra yapılan basın açıklamasında, şu ifadelere yer verildi: "Yeşilırmak ve kolları üzerinde yüzden fazla HES yapılması planlandığını duyuyoruz. Ama bu HES'lerle ilgili bizlerin görüşleri alınmadığı gibi, üzerinden yıllar geçtikten sonra ve ancak iş makineleri köylerimize gelince ne olup bittiğinden haberdar oluyoruz. Projeler hakkında Çevre ve Orman Bakanlığı'na yaptığımız bilgi edinme başvurularına, **"işletmeci firmanın ticari faaliyetine zarar vereceği"** gerekçesiyle yanıt verilmiyor. Belediye ya da köy camiinin hoparlöründen duyuru yapıldığı ileri sürülerek projelerden haberdar olduğumuz kabul ediliyor ve açılan davalarımız süre yönünden ret ediliyordu. Bu şekilde dava açma hakkımız elimizden alınıyordu. Vatandaş daha "ÇED ne demek?", "HES ne demek" diye sorarken, bir anonsla bu projeleri bilip öğrendiği, haberdar olduğu kabul ediliyor. Bu şekilde bizleri nasıl bir felaketin beklediği gözlerden kaçırılmaya çalışılıyor.

Devlet ve kamu kurumları, şirketleri korumak adına gereken bilgiyi halktan esirgiyor. Bizler, ancak çeşitli panellerle bilim insanlarını köylerimize konuk edip işin iç yüzünü anladıktan sonra ÇED'in anlamını, HES'lerin bölgemizde yol açacağı zararları daha iyi öğrenebildik. Daha kaç tane HES belasıyla uğraşacağımızı bilmiyoruz. Ama yaşam kaynağımız olan suyumuzu canımız pahasına da olsa sermayeye yağmalatmayacağımız bilinsin.

Şirketler, halkın tepkisinden korktukları için projelerine üç yıldır ellerinde izinleri olmasına rağmen başlayamadılar. Köylülere iş vaadinde bulunarak, rüşvet dağıtarak buradaki halk hareketini

zayıflatmaya çalıştılar. AB'den fon alan ve HES şirketleriyle işbirliği içinde olan bazı kendine "çevreci" diyen insanlarla buralarda köylülerin kafasını karıştırmaya çalıştılar. Biz, bu oyunların hepsini boşa çıkarttık. Derelerin Kardeşliği Platformu'nun bileşeniyiz ve Türkiye'nin diğer yörelerindeki çevre direnişleri ve emek örgütleriyle birlikte antikapitalist bir mücadele hattını örüyoruz. Sermayeye yeni kar alanları açmak için sularımızı ticarileştiren, köylüleri daha da yoksullaştırarak toprağımızı elimizden alan neoliberal politikalara direniyoruz."

YEŞİLIRMAK ÇEVRE PLATFORMU SÖZCÜSÜ FAZLI KURU, Danıştay kararının yörede büyük sevinçle karşılandığı belirtilerek; **"**HES'lerin zararlarını, bu projelerle ilgili izinler verildikten çok sonra öğrendik. İnşaatı daha önce tamamlanan HES'ler, Yeşilırmak Nehri'ni yok etmeye başladı. Özellikle bu sene yaz aylarında toplu balık ölümleri yaşandı. HES inşaatları Yeşilırmak üzerinde başlı başına bir kirlilik yaratıyor. Ormanlık alanlarda binlerce ağacımız kesildi." dedi. Yeşilırmak ve kollarından yörede tarımsal sulama açısından istifade edildiğini ve özellikle yöre tarımının HES'ler nedeniyle çok ciddi zarara uğrayacağını gözlemlediklerinin altını çizen Fazlı Kuru, "yöremiz mikro klima özelliğine sahip, Karadeniz Bölgesi'nin meyve ve sebze ihtiyacının önemli bir kısmını karşılıyoruz. HES'lerle akarsuların yatakları değiştiriliyor ve köylünün yıllardır kullandığı suyu kanallara hapsediliyor ya da çitlerle çevriliyor. Bu projeler yapılırsa burada artık yaşama ve geçimimizi insanca karşılama olanağımızın kalmayacağının bütün köylüler farkında" değerlendirmesini yapıyor ve soruyor: "Bütün bunlar kimin için?"

Davanın avukatı Ankara Barosu üyesi Av.Mehmet HORUŞ'un mahkeme kararı ve bundan sonraki hukuksal süreçle ilgili müvekkillerini bilgilendirerek; "**Danıştay'ın bu kararı özünde yurttaşların adalete erişim hakkı önündeki önemli bir engelin kaldırılması anlamına gelmektedir"** yorumunu yaptığı öğrenildi.

Derelerin Kardeşliği Platformu'nun bu son gelişmeyle ilgili açıklaması ise şöyle; "Şimdiye kadar hakkında dava açılan HES'ler ile ilgili davaların tamamına yakınını kazandık ve izinleri iptal ettirdik. Bu kararla süre sorunu nedeniyle dava dışı kalan diğer yüzlerce HES projesi için verilen izinler de dava ve iptal kapsamına girmiştir. Çevre ve Orman Bakanı yapılması planlanan iki bine yakın HES projesi için tek tek dava açmamızı ve verdiği izinleri iptal ettirmemizi bekliyorsa, bunu da yaparız. Ama bu kadar yargı kararı ortada dururken ve açılan her davada HES'lerin doğaya ve yaşam hakkımıza zararlı olduğu ortaya çıkarken, mevcut HES projelerinin tamamının gözden geçirilmesi gerekmez mi? Bir kez daha Çevre ve Orman Bakanlığı'nı gerçek bir hukuk devletinde olması gerekeni yapmaya; **Türkiye'deki bütün HES projelerini durdurmaya çağırıyoruz!"**

Yorum Ekle

Abdullah Faruk Günaydın